

motiverne i udbygningen af voksen- og ungdomsuddannelserne, og jeg vil slå fast med det samme, at Venstre bestemt ikke deler denne analyse.

Naturligvis påskønner vi og respekterer, at de to skoleformer har gjort og stadig gør et godt stykke arbejde for at støtte og stimulere borgere med behov for en særlig håndsrækning – og så vidt, så godt. Men vi finder ikke, at det vil være særlig vist at udvide målgruppen dramatisk. Det er – og skal også i fremtiden være – de erhvervsrettede uddannelser, de ægte uddannelser, der er lokomotivet i vores uddannelsesindsats her i Danmark.

Vi må ikke havne i den fuldstændig absurde og groteske situation, at tilgangen til produktionsskoler og daghøjskoler vokser og vokser.

I dag ligger tallet, så vidt jeg kan huske, på omkring 10.000–11.000 årselever, samtidig med at vi oplever, at erhvervsuddannelserne mangler elever, og at der også i dele af Danmark i visse brancher er ledige praktikpladser; og samtidig har vi altså tomme bænke på erhvervsskolerne. Det er klart, at det er fuldstændig uacceptabelt.

Og det er specielt relevant at gøre opmærksom på dette forhold, når vi taler om produktionsskoler, for produktionsskoler målgruppe er jo som bekendt unge under 25 år uden en ungdomsuddannelse. Jeg tror personlig på, at vi vil opleve en dramatisk nedgang i behovet for produktionsskoler i fremtiden; der er nogle centrale forhold, der taler for den trend, som jeg vil postulere der er.

For det første vil vi nu opleve de næste mange år, at det er guldårsårgangene, der kommer ud. De kan vælge og vrage. Der bliver færre og færre af dem. En ungdomsårgang ligger, så vidt jeg ved, på en 63.000–64.000 nu, og det vil falde til 53.000–54.000 omkring årtusindskiftet. Det er selvfølgelig et centralt demografisk forhold.

Det andet er, at der er ved at komme mere damp under kedlerne i al almindelighed i Danmark, i hvert fald i store dele af Danmark, og antallet af praktikpladser er vokset kraftigt det sidste år eller to: vi når op på en årlig mængde af praktikpladser på 38.000. Og specielt inden for byggeri og træindustri osv. oplever vi, at vi faktisk i virkeligheden har haft problemer dér.

Så derfor vil det være helt absurd, hvis vi udvider kapaciteten på produktionsskolerne, når der i virkeligheden er et større behov for, at unge søger ind på erhvervsskolerne.

Så vi skal altså passe på, at vi ikke gennemfører lovgivning, der i virkeligheden er baseret på nogle forhold, der var relevante i 1980'erne, når vi i virkeligheden kommer til at stå med modsatrettede problemer i slutningen af 1990'erne med en masse »positive kriser«, som det bliver dejligt at beskæftige sig med her i salen og i udvalg i al almindelighed – men med omvendt fortegn.

Med hensyn til daghøjskolerne vil jeg bare kort sige, at det centrale for os er, at det folkeoplysende element bygger på vore gamle højskoletraditioner, således at det ikke er den formelle kompetence, der tæller, men at det er minus eksamener og læseplaner og det hele. Det, der er positivt, er, at det styrker den personlige udvikling, og at det kan blive et trampolinspring ud på arbejdsmarkedet og i uddannelsessektoren i al almindelighed.

Det er vigtigt, at daghøjskolerne fortsætter med at stimulere brugernes selvværd og selvrespekt, og at det giver nye impulser og perspektiver i tilværelsen. Det er også dokumenteret mange gange, her for nylig i en undersøgelse, at 91 pct. af dem, der starter på en daghøjskole, jo er på arbejdsløshedsunderstøttelse eller bistand, og et år efter er det faldet til knap 40 pct., så der er ingen tvivl om, at daghøjskolerne har deres berettigelse.

Til sidst vil jeg også godt udtrykke en vis kritik over for det beløb på 300.000 kr. Jeg kan ikke se, at det tjener noget formål i lovforslaget at lægge sig fast på det, og at man ikke tager højde for antallet af årselever eller kommunernes størrelse. Men det kan vi diskutere under udvalgsarbejdet.

I al almindelighed vil vi fra Venstres side indgå positivt i udvalgsarbejdet, og vi forventer selvfølgelig, at ministeren positivt tager imod vor opfordring om at indkalde til forhandlinger, så vi kan snakke om hele den familie af lovforslag, der er til behandling.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Der er et par enkelte ting, jeg gerne vil tage fat i fra hr. Mølgaards ordførertale, og det er først hr. Mølgaards bemærkninger om produktionsskolerne og målgruppen. Jeg forstod på hr. Mølgaard, at målgruppen måske ikke var der i takt med faldende ungdomsårgange og i takt med fremskaffelse af flere praktikpladser osv.

Men som jeg forstår lovforslaget, er det jo rent faktisk indrettet på en sådan måde – også gæl-